

Štampa ob 4 jutraj.
Stane ekološko... 180 K
mesečno... 15
za razred ozemlje... 300
za inozemstvo... 400

Oglas za vsak mm vršine
stolpca (58 mm) . 3 K
mal oglas do 30 mm
stolpca (58 mm) . 1 .

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo
Miklošičeva cesta št. 102A
Telefon št. 72.
Upravištvos
Sodna ulica št. 6.
Telefon št. 36.
Račun kr. pošt. šek. uradn.
šte. 11.842.

Ljubljana, 4. februarja.

Ekspoze o ustavnem načrtu

BLAMAŽA KLERIKALCEV IN ZAJEDNIČARJEV.

Beograd, 4. februarja. (Izv.) Današnja seja ustavnega odbora je bila v dvojnem čiru zanimiva. Minister konstituant je podal ustavni ekspozé, iz katerega zveni odločna volja, dovršiti ustavo na temelju vladinega načrta, obenem pa koncilijantna pripravljenost, sprejeti vsako dobro misel, ki se da uveljaviti v okviru ustavnih načel, izraženih v ministrovih besedah: politična centralizacija in široka samouprava. Odmev ekspozéja je bil presenetljiv. Demokrati in radikalci so čakali, da se odzove predvsem opozicija in v velikih obrisih postavi svoje ustavne pravne programe pred odbor, dokazne svetlo pogrešno vladnih nazorov, ovirje argumentacije ministra. Mesto tega je opozicija molčala. Sele po daljšem odmoru so se skorajzili socijalisti in reči moramo, da je njihov govornik iznesel stvarne pripombe, čeravno se tudi on skoraj ni dotaknil načelnih vprašanj, ki stojijo danes v ospredju vsega interesa. Poslanec Divac je bolj poudarjal to, česar v vladnem načrtu pogrša in se pritoževal nad „nejasnostmi“, ki so ostale v vladnem projektu. Klerikalci in zajedničarji pa so se blamirali do kosti. Odprli niso niti ust in njihov boj proti ustavnemu načrtu se je pričel z molčanjem. Zaman je predsednik odbora pozivljaj, naj se oglasi k besedi. Sušniki, Dulibič in kako se že imenujejo, so si mislili, molčati je zlato in so delali „modre“ obraze, ozirali se po zajedničarjih, da jim pridejo na pomoč in obsedeli. S tiho radostjo so demokrati, zemljoradniki, radikalci opazovali ta prvi nastop strokovnjakov, ki jih je g. Korošec poslal v odbor menda iz zlobnega namena, da se tam do kosti blamirajo. To masčeva-

čas predlagal vladi v Londonu, naj se da Avstriji nemudoma veliko posojilo 270 milijonov dolarjev. Dunajčan, ki je še vedno ošaben in ki smatra posebno Jugoslovane kot manj vredne, težko razume, zakaj noče dati Jugoslavija živeža na kredit.

Človek bi mislil, da je Lloyd George na pariški konferenci dovolj jasno povedal, da mora Avstrija sama skrbeti za ozdravljenje v prvi vrsti s tem, da se Dunaj zmanjša. Dunaj je nekdanj živel od žuljev cele bivše monarhije, sedaj pa je postal prestolnica male Avstrije in po mnenju Lloyd George naj se tem prilikam prilagodi. Dunajsko časopisje pa je preslišalo ta resen opomin ter se oklenilo obljube, da dobi Avstrija 200 milijonov. Niti vpraša se ne, ali so to krome, dolarji ali funti.

Da bo upanje še večje, se je začelo mnogo pisati o sestanku v Portorose. Z ozirom na ta sestanek, je Dunaj skoro bi rekel slavnostno pozdravil Beneša, na poti v Rim. Vedno zaničevani in zasmehovani Čeh je danes v ospredju avstrijskega interesa in min. predsednik Avstrije ga ponižno čaka in spremlja na poti.

Ne smemo omalovazevati ljubeznive pozornosti, ki jo posveča dunajsko časopisje gospodu Benešu. Gospoda ob Donavi računa, da bo Češkoslovaška vse storila, da prepreči pridruženje Avstrije Nemčiji. Dunaj pričakuje, da bo Praga v Portorose njegov glavni podpornik, ko se bo razpravljalo vprašanje surovin, in živeža. In ker je tu prizadeta v prvi vrsti Jugoslavija, menijo Avstriji (ki so že od nekdanj politični fantasti), da jim Portorose prinese jugoslovanske darove, s pomočjo katerih bi mogli nadaljevati svojo vlogo namišljene superiornosti. Dunaj pozablja, da sta Praga in Beograd združena v najožjem bratskem prijateljstvu in da jim Čeh nobene podpore dal ne bo, ki je Jugoslovan ne odobrava. Avstrijski problem se ne da rešiti na stroške „nasledstvenih“ zdrav, nego samo s konsekvntno izpeljavo misli Lloyd Georgea.

nje iz srca privoščimo nekdanjemu edinemu voditelju klerikalnega kluba, kateremu je lasina neboljena politična deca pokvarila ves politični koncept ter ga s klubom vred potisnila v trnje ob cesti, v družbo zajedničarskih politikov, o katerih ima gospod Korošec tako točno in jasno sodbo, kakor morda njihovi nasprotniki ne.

BEOGRAD, 4. febr. (Izv.) Danes ob 10. dopoldne se je vršila prva seja ustavnega odbora, na kateri se je pričela načelna razprava o ustavi.

EKSPOSE MINISTRA KONSTITUANTE.

Nato je imel minister za konstituant, dr. Trifković, daljši govor, v katerem je med drugim izvajal: „Ideal, za katerega se je naš narod tako dolgo boril in za katerega je do prinesel tako velikanske žrtve, je uresničen. Izvršeno je ujedinjenje ogromne večine troimenega naroda. Ujedinjeni smo v narodni državi in sedaj moramo z vsemi močmi delovati na to, da dvignemo in učvrstimo zadovoljstvo naroda. Vladni ustavni načrt je sestavljen popolnoma z vidika tega ideala. Zato tvori podlogo temu ustavnemu načrtu bivša srbska ustava, ki je bila plod dolgotrajnega dela in dolgih političnih borb in o kateri lahko smemo trdimo, da je bila izvor vse moči in odpora srbskega naroda ki se je zavedal, da je bila to njegova država. Če je bilo dobro državi, je šlo dobro tudi njenemu narodu. Ravno zato pa se je z svojo državo tudi tako junško boril in doprinesel za njo take žrtve. Sedaj smo ujedinjeni. Potrebno je, da čuti tudi ujedinjeni narod tako, kakor je čutil srbski narod v Srbiji. Minister je nato razlagal načela vladnega ustavnega načrta, o parlamentarni monarhiji, o jamčenju osebne svobode in o prestolonasledstvu. Vladni načrt predvideva dvodomni parlamentarni sistem, ki naj bi zasilural demokratični razvoj države. Načrt je politično centralističen s širokimi samoupravnimi jedinicami. Minister naglašal, da načrt vlade nima nikake pretenzije na dovršenost, odgovarja pa vsekakor prilikam, v katerih živi sedaj troimeni narod. Prosi vse govornike, naj bodo v diskusijah objektivni, da se čimprej odpravijo vsi nedostatki.

NIKDO SE NE OGLASI K BESEDI.

Ker se po ministrovem govoru ni nikdo oglašil k besedi, je bila odredjena kratka pavza. Po zopetni otvoritvi se je je radikalec dr. Radonič izrazil željo, naj se v diskusiji rešijo najprej samo glavna načelna vprašanja. Socijalni demokrat Divac je naglašal, da vladni načrt v mnogem pogledu ni popolnoma jasev. V njem se rešujejo samo politična vprašanja, ki so že rešena, načrt pa se ne dotika aktualnih ekonomskih in družabnih vprašanj. Kakor nam je morala biti zajamčena politična svoboda za ceno velikih bojev in žrtiev, tako živimo danes v odjeku bojev za vprašanja gospodarskega značaja. Zato je neobhodno potrebno, da se predlagani načrt izpopolni z drugim delom, ki naj regulira vse pereče ekonomske in družabne probleme, kakor n. pr. agrarne odnose, delavsko zakonodajo, delavsko zavarovanje, socializacijo itd. Ako ne bomo šli po teh poteh, narod nikdar ne bo zadovoljen. Zato prosim, naj vlada razmisli o tem in izpremeni načrt v tesa smislu. Kakor je Srbija poprej prednjačila v politični svobodi in z žrtvami za doseg ujedinenja, tako mora sedaj troimeni narod prednjačiti z ureditvijo gospodarskih vprašanj. Komunist Živko Jovanović je izrazil svoje zčudenje, da vlada ni povedala, zakaj ni v načrtu zavzela stališča napram sedanjim gospodarskim borbam. Zeli večjo decentralizacijo.

KLERIKALCI IN ZAJEDNIČARJI MOLČIJO.

Ker se nato zopet ni nikdo javil k besedi — molčali so klerikalci, molčal je dr. Dulibič, molčali so republikanci — je predsednik dr. Vesnić vsled pomanjkanja govornikov ob 11. zaključil sejo in uaznanil, da se bo prihodnja vršila v čonedeljek ob 10. dopoldne.

Razprave gospodarskega sveta.

ZANIMIVA DEBATA O CARINAH IN O POGODBI Z ITALIJO.

Beograd, 4. februarja. (Izv.) Današnja seja gospodarskega sveta je otvoril minister dr. Kukovec ob pol 10. dopoldne s pozivom, da se osnujeta dva strokovna odbora: 1.) za prometne razmere; 2.) za predloge o izpremembi carin in carinskega postopka.

CARINSKA DEBATA.

Nato se je pričela razprava o carinah. G. Bugarič poudarja, da se vsak govornik kreva v lastnem egoizmu in da se ne upošteva dovolj državnega interesa. Je za slobodno trgovino, toda treba je voditi tudi račun o državi. Zato bo treba hoditi po srednji poti in zavarovati v prvi vrsti domačo industrijo in imeti v ožeh državne dohodka. — Pastirić priporoča enostavnejšo uredbo carinske manipulacije. Sester je zahteval prepoved izvoza celuloze, dokler ne bo pokrita domača potreba. Med drugimi slika Bošković težave v Dalmaciji ter poudarja, da treba subvencionirati naša parobrodarska društva. Tarife ne smejo biti višje od laških, da ne bo proga Trst - Split nejša, kakor Metković - Split. Naša tarifa je bila od leta 1914. že za 50 krat povišana. Carina na izvoz vina v Avstrijo in Češkoslovaško naj se ukine. Pri ribji trgovini konkurira danes v Dalmacijo Španija. Braun predlaga ukinitve izvozne carine na tanin.

NASE TRGOVINSKE POGODBE.

V popoldanski seji je bila razprava o trgovskih pogodbah. Načelnik ministrstva trgovine in industrije Todorović poudarja, da so trgovinski dogovori s Češkoslovaško in Avstrijo le provizoričnega značaja. Za dogovor z Italijo imamo dve eventualnosti: ali definitivna pogodba ali provizorična. Pogodba bi morala vsebovati tarifne določbe, regulirati vprašanje poslovnih naselitve tujih podanikov na našem teritoriju, likvidacijo pravnepripravnih odnosov, ureditev pravic, ki so si jih pridobili Italijani na naših tleh in naši državljani v Italiji. O teh vpra-

šanj se je razvila dolga in obširna debata.

G. Mohorič je za kratkodobno pogodbo, se izreka proti specijelnim tarifom in priporoča, da zahtevamo največje ugodnosti v tržaški luki.

GRADEC, 4. febr. (Izv.) V starosti 85 let je umrl danes feldzajgmajster Welscherheimb, ki je bil domobranski minister zaporedoma v 10 avstrijskih kabinetih.

Frangješ je proti dopustitvi voza italijanskega vina. Bošković govori proti sklepanju definitivne pogodbe z Italijo. Generalni direktor carinske uprave Kukić pravi, da ne moremo stopiti v dogovore z Italijo, dokler ne vemo, kaj se je godilo v Dalmaciji v dobi laške okupacije. Utrditi si moramo svojo ekonomsko neodvisnost. Evgen Demetrović izjava, da ne sme tvoriti podlage dogovor z Italijo samo nekaka revizija bivših pogodb kraljevine Srbije z Italijo, marveč se mora skleniti pogodba na povsem novih podlagah. Dokler nimamo vsega materiala na razpolago, ne smemo sklepati pogodb.

Paskijević se pridružuje stališču, da pogodba ne more biti sklenjena kot trajna. Koncesije v trgovini, industriji in rudarstvu se morajo podvreči reviziji.

ZA UVEDBO SISTEMA DIREKTHNIH DAVKOV.

Po debati o podrobnostih je predlagal Bošković, da se takoj prične s predpripravi za uvedbo sistema direktnih davkov, ki bodo porazdeljeni pravilno na vsakega državljan. Začasni gospodarski svet naj bo stal na pomoč vladi in državi.

Seja se je končala ob 19. uri. Prihodnja seja bo jutri ob 9. uri.

Spor v Zemljoradničkem klubu.

Beograd, 4. febr. (Izv.) Danes se je vršila seja kluba zemljoradnikov, ki je bila zelo burna. Razpravljalo se je o načrtu ustave, ki ga hoče klub predložiti ustavnemu odboru. Nastala je dolga in ostra debata. Člani kluba se niso mogli sporazumeti o podrobnostih. Sklenjeno je, da se nekatere točke še izpremene in o njih ponovno debatira.

Novi župan na Reki.

Bakar, 4. februarja. (Izv.) Sinoči je reški občinski svet izvolil novega reškega župana odvetnika Salvatorja Bellasicha (Belašiča). Po izvolitvi je novi župan izrekel nastepni govor, v katerem je izjavil, da bo politika mesta Reke vedno takšna, da ne bo imelo škode italijansko narodno gospodarstvo in zlasti da ne bo konkurence s Trstom.

Maršal Foch v Beogradu.

Beograd, 4. februarja. Sredi meseca marca pride v Beograd francoski maršal Foch. Ta prihod ima vojaški in politični značaj. Za sprejem se delajo velike priprave.

Velik sneg v Avstriji.

GRADEC, 4. febr. (Izv.) Včeraj ponoči je začel padati velik sneg, ki je tekom dneva visoko zapadel. Gradec je od danes jutraj popolnoma odrezan od severa. Vse telefonske in brzojavne zveze so prekinjene.

GRADEC, 4. febr. (Izv.) Mestni magistrat je znatno znižal cene govejmu mesu. Dočim se na Dunaju plačuje kilogram govedine po 240 kron, so v Gradcu določene sledeče cene: govedina s priklado 82 do 92 kron, brez priklade 110 do 120 kron za kilogram.

Boljševiška zarota v antanti.

Pariz, 4. febr. (Izv.) V preiskavi proti inozemskim komunistom, ki se nahajajo v Franciji, je policija izsledila obširno organizacijo, ki jo je zasnoval pred kratkim aretirani Abramovič. Zapolnjeni dokumenti dokazujejo, da je obstojala obširna zarotniška organizacija boljševikov, ki se je nadela nalog, da izzove v Franciji, Italiji in Angliji boljševiško revolucijo in sicer že v kratkem. Iz dokumentov je razvidno, da imajo agitatorji velike vsote na razpolaganje. Večji del dokumentov je policija zapolnila v bančnih trezorjih, kjer so jih zarotniki shranjevali, misleč, da so tam varni. Našla se je tudi obširna zarotniška korespondenca med Dunajem, Prago, Amsterdamom, Barcelono itd. Večji del pisem je bil naslovljen na srbske dijake, ki študirajo v Antony pri Parizu. V Parizu in še poprej v Mentone je baje Abramovič imel sestanke z italijanskimi komunisti. Glede Francije so imeli boljševiki podrobno sestavljen načrt za mobilizacijo francoskih boljševiških pristašev. Pri jugoslovanskih študentih najdena pisma dokazujejo, da obstojajo ozke zveze med komunistično mladino Francije in somišljeniki Jugoslavije, Holandske, Nemčije, Avstrije in Italije in da so te skupine stalno občevala med seboj.

Policija nadaljuje svoja poizvedovanja. Aretirala je tudi nekoga Grossmanna. Tudi pri njem se je našla obširna korespondenca z zarotniki.

Limoges, 3. februarja. (Izv.) Dva vlak sta trčila na postaji Limoges. Deset mrtvih, 40 ranjenec, med njimi mnogo težko.

Beograd, 4. febr. (Izv.) Notranje ministrstvo je vzelo poštni debit budimpeštanskemu Pešti Hirlap, ker piše proti naši državi.

Avstrijski merodajni krogi pa niti v sanjah ne mislijo na ozdravljenje svojih razmer. Oni čakajo odrešenja od zunaj. Značilno za dunajsko mentaliteto je mnenje, da je Jugoslavija dolžna podpreti Avstrijo in da mora delovati na njeni restavraciji. Jugoslavija naj bi dala živež na kredit; nekateri gredo tako daleč, da zahtevajo živež na račun odškodnine, ki jo ima plačati iz senžermenske mirovne pogodbe za prevzeta državna dobra. V tej intrazigentnosti jih indirektno podpira angleški član reparacijske komisije sir William Good, ki je svoj-

Naša nova ustava in naše umešništvo.

Vsako novo pravo je nekako zrcalo in usledina dotedanjih gospodarskih, socijalnih in kulturnih razmer v državi.

Zlasti pa velja to za ustavna določila držav. Ona so v zvišani meri refleksi kulturnega nivoja in razmerja moči v državi tembolj, ker se posameznosti ustav ne spuščajo v detalje podrobnih zakonov, temveč ker vsebujejo le najvažnejše smernice, katere naj bodo za daljšo dobo državne življenja merodajne za držanje države v njenih najvažnejših organizatoričnih in notranje političnih problemih.

Politično življenje v državi se suče navadno v prvi vrsti okoli vprašanj, ki zadevajo gospodarsko življenje države. Odnosaje gospodarskega življenja urejuje večina zakonodaje in naravno tudi večina določil ustave, ki nosi v sebi tozadevne smernice.

Treba pa je ostro poudariti, da je najmočnejše gibalno vsega, celo samega gospodarskega življenja narodovega vendarle duševno življenje narodovo.

Do sedaj je politika to življenje zanemarjala in bagatelizirala, kar jasno kažejo zakoni, ki so relacijonirani na duševno življenje narodovo. Isto lice kažejo tudi ustave raznih držav.

Vendar je na primer ustava bivše Avstrije iz leta 1867. imela med drugim določbo: »Veda in njen uk sta prosta».

Ta določba kaže, da se je tedanja konstituenta zanimala za oni del duševnega življenja narodovega, ki se kristalizira v vedi in da je hotela državi za gotovo daljšo dobo naložiti in določiti ostro začrtano smer, kako se naj država zadržati temu delu duševnega življenja narodovega nasprotno.

Pri nas, kakor tudi drugod so do sedaj zanemarjali pomen umetnosti v narodovem življenju, ali pa ga sploh niso poznali.

Mnogim je bila umetnost samo nakit življenja, samo luksuz. Mnogi so se umetnosti odkriževali z izrekom: »primum vivere deinde philosophari».

Vsi ti so prezrili, da problem umetnosti z državnega vidika ni problem posameznega umetnika ali more on duševno in telesno živeti ter se razvijati. Prezrili so, da je umetnost poleg vede in znanosti izmed najlepših cvetov duševnega narodovega življenja. Če se mu je še tako slabo godilo, narod nikdar ni prenehal duševno intenzivno živeti in se tudi umetniško udejstvovati, pa najsi je bila narodova umetnost v gotovih dobah tudi anonimna.

Politične beležke

† Socijalni demokrati in ustava. V socijalnodemokratski stranki, od-

Markovičev prvotni načrt ustave, kateri bo menda osnova razpravljanju v ustavnem odseku, predvideva parlament, obstoječ iz dveh domov, in sicer zbornico poslancev in zbornico senatorjev. Gotovo število senatorjev bi imel imenovati vladar, ostale senatorje pa bi volile razne skupine, organizirane prisilno v posebnih komorah, tako na primer trgovske komore, obrtne komore, delavske komore etc. Razen tega bi nekaj senatorjev volile tudi univerze in akademije.

Ce vidimo torej, da bi bile v zbornici senatorjev zastopane razne skupine kot zastopnice materijelnih interesov narodovih, je gotovo jasno, da ne spadajo nič manj v zbor senatorjev tudi zastopniki duševnih interesov narodovih.

Tozadevno je Markovičev načrt pustil v senatorsko zbornico samo zastopnike vede in znanstva, toda neobhodno potrebno je tudi iz vidika državnega interesa, da najdejo v senatorski zbornici mesto zastopniki iz krogov umetništva.

Najti obliko, kako bo umetništvo v državi volilo te svoje zastopnike, je za enkrat sekundarnega pomena, saj na primer delavske komore tudi še niso organizirane.

Kakor se čuje, menda trenutno v konstituentni prevladujoči naziranje, da ne bo prišlo do parlamenta z dvema domoma, temveč, da se bo v ustavi določila samo zbornica poslancev. Navzlic temu pa je treba, da celotno umetništvo po vsej državi potom svojih organizacij krepko povzdigne svoj glas in da zahteva za slučaj, če ustava določi parlament dveh domov, svoje primerno zastopstvo v senatorskem domu.

V nasprotnem slučaju pa je dolžnost umetništva, delati z vso močjo na to, da pride v novo ustavo principijelna norma, iz katere bi jasno izhajalo, da se država zaveda ogromnega pomena umetnosti v državnem življenju in da hoče temu spoznanju primerno voditi pozitivno umetniško politiko.

Kakor je iz časniških poročil razvidno, je ustavnemu odseku dan termin do srede marca, v katerem mora biti načrt ustave izgotovljen. Skoraj ni dvoma, da bo ta načrt v konstituenti tudi končno sprejet.

Kratek termin, stavljen ustavnemu odboru, kliče, da je treba v najkrajšem času, najkasneje v 14 dneh, imeti delo in predloge že končane, če hoče umetništvo v zgoraj označenih smereh kaj doseči. Nujno je torej potrebno, da se naše umetniške organizacije, organizacije književnikov, slikarjev in vpodabljalnih umetnikov ter glasbenikov čim prej sestanejo ter store potrebne ukrepe.

nosno v njenem beograjskem klubu, sta se glede ustave pojavili dve struji. Zastopniki vsake struje izdelujejo svoj ustavni projekt, ki ga potem

predložijo klubu v diskusijo. Eno strujo zastopata posl. Divac in bivši minister Korač, drugo pa posl. Etbin Kristan in dr. Korun. Nasprotstva med obema strujama so, kakor se nam poroča, precej velika.

† Cerkev in država. Na poziv tajnika ustavotvorne skupščine, dr. Janjiča, se je vršilo posvetovanje vseh bogoslovcev ustavotvorne skupščine, na katerem se je razpravljalo o vprašanju odnosov cerkve napram državi. Do sedaj je dosežen načelni sporazum med pravoslavimi, muslimani in katoliškimi Slovenci. S katoliškimi Hrvati se še ni moglo priti do sporazuma.

† O nemirih v Albaniji poroča italijansko časopisje in seveda pravi takoj, da so ti nemiri uperjeni proti Jugoslaviji, dasi vsakdo ve, da Jugoslavija nima v Albaniji nobene posadke. Poročila so resnična le v toliko, da se vrše v Albaniji borbe med posameznimi plemeni in to zlasti v severni Albaniji okoli Skadra. Tudi naša vlada je dobila o tih bojih poročila, ki pravijo, da so se poedina plemena pod vodstvom plemena Pukhovi, uprli proti sedanji vladi v Albaniji. Na našo teritorijo je pribežalo že mnogo beguncev, ki potrjujejo te vesti. — Na naši in albanski meji vlada sedaj popoln mir in red; Albanci so mirni in žele kar najprijeteljše zveze z našo državo, ker vedo, da jim pobune, kakor so jih uprizarjali poleti nahujskani po italijanskih agitatorjih, samo škodujejo. Sedanja vlada v Tirani je popolnoma korektna in je dala že dosti dokazov, da noče nadaljevati politike, ki sta jo vodila Ahmed bej ni Bajram Cura napram Jugoslaviji.

† Benešev rimski program. Iz Trsta poročajo 3. febr.: Točno ob polnoči je dospel v Trst s češkim brzovlakom češkoslovaški minister za zunanje zadeve dr. Beneš s soprogo in svojim spremstvom. Na kolodvoru ga je pričakoval civilni guverner Mosconi in češkoslovaški podkonzul Stánsky z vsem osebjem češkoslovaške konzulata. V teku svojega pogovora z Mosconijem je minister Beneš izjavil, da je namen njegovega potovanja, da se vzpostavi najugodnejši gospodarski odnosji med Italijo in Češkoslovaško, od katerih bo imel Trst s svojimi železniškimi vezevami in s svojo luko velike koristi, ker bo mogel tekmovali z vsemi pristanišči na severu. Nadalje je minister Beneš izjavil, da se konferenca nasledstvenih držav ne vrši v februarju, nego šele začetkom marca. Razen trgovskih vprašanj se hoče minister Beneš v Rimu dotakniti tudi Trianonskega miru z Madžarsko z ozirom na madžarske agitacije za vrnitev Trianončanov na madžarski prestol. V Rimu obišče dr. Beneš tudi Vatikan, kjer bo z rimsko kurijo skušal doseči urediti na miren način ločitev cerkve od države na Češkoslovaškem. Na tržaškem kolodvoru je ostal dr. Beneš pol ure, ob pol ene ponoči se je odpeljal prot. Rimu. Tržaški listi pravijo, da je oficijelni sprejem, ki so ga pripravljali češkoslovaškemu državniku, opadel za to, ker se do zadnjega trenutka ni vedelo, da se pelje Beneš skozi Trst.

Briand o pariški konferenci.

Iz Pariza poročajo 3. februarja: V zbornici je podal ministrski predsednik Briand izjavo o uspehih zavezniške konference. Med drugim je izjavil: Francoska vlada, ki je bila od dne 1. junija 1920. dalje upravičena zahtevati, da se vse v spaaskem dogovoru kazni zaradi razorožitve uporabi, želi, naj bi zavezniški jasno uvideli zmernost, s katero je Francija prenehala zastopati svoje pravice in za katero je podala veliko dokazov. Glede reparacij se je francoska vlada odločila, da se ukloni samo pred nemogućnostmi, ki so dokazane, in si je v tej zadevi postavila nastopne cilje: 1.) Nemčija mora takoj plačati, in sicer kolikor mogoče visok znesek in na tak način, da se bo lahko računalo z dejstvi; 2.) države-upnice se morajo udeležiti vsake kombinacije za gospodarsko vzpostavitev Nemčije, da se tako prepreči nemoralna igra, v kateri premaganec kopiči denar in se norčuje iz zmagovalcev. Nato je govoril ministrski predsednik o različnih modalitetah pri plačevanju in ugotovil, da je plačevanje nemških dolgov popolnoma možno v mejah njenih gospodarskih zmognosti. Spriči kombinacije fiksnih in izpremenljivih anuitet, ki je v zvezi z zahtevo zaveznikov po plačevanju dolgov in s prihodnostjo Nemčije, se francoska vlada še ni odrekla možnosti, da bi potem, ko bi se Nemčija že okrepila, zahtevala od nje, da plača vse dolgeve. Reparacijska komisija bo po mirovni pogodbi določila višino nemških dolgov še pred 1. majem 1921. Končno je pariška konferenca jasno določila, da se morajo kazenske naredbe, ki so predvidene za razorožitve, neizpremenjene uporabljati pri reparacijah. V vprašanju premoga je ministrski predsednik izjavil, da je reparacijska komisija naznanila Nemčiji, da mora v mesecu februarju in marcu dobaviti vsak mesec po dva milijona 200.000 ton premoga. K tem 2.200.000 tonam pride še 250.000 ton mesečno, da Nemčija popravi, kar je zamudila doslej. Za ta premog Nemčija ne bo dobila predujmov in premij. Če bi se Nemčija branila, bi se izvedla mirovna pogodba, ki zahteva večje količine premoga. Ministrski predsednik je končal: pariška konferenca je ojačila vezi antante. Njeno najbistvenejše delo je bila konsolidacija mirovne fronte, ki daje onim, ki so odgovorni za opustošenja, priliko, da poravnajo svoj dolg.

Prosveča.

— Šolstvo v Sloveniji. Ob začetku šolskega leta 1920/1921 je obiskovalo v Sloveniji: otroške vrtce 659 otrok; ljudske (osnovne) šole 83.657 dečkov in 84.865 deklic, skupaj 168.522 otrok; meščanske šole 1112 dečkov in 2614 deklic, skupaj 3726 otrok; srednje šole 5380 dijakov in dijakinj; obrtne šole 546 dijakov; rudarsko šolo v Celju 84 dijakov; učiteljska 327 gojenec in 529 gojek; trgovske šole skupno 832 dijakov in dijakinj. Vse šolske mladine je torej bilo na imenovanih šolah 180.605. — Kakor poroča »Učiteljski tovariš« so znašali izdatki za posamezne šole v minulem šolskem letu: za otroške vrtce in osnovne šole 43.420.057-14 K; za meščanske šole 1.338.053-22 K; za srednje šole 5.271.184-77 K; za obrtne šole 1.385.987-26 K; za rudarsko šolo 281.199-30 K; za učiteljska 1.379.676

kron 41 vin.; za trgovske šole 174.302-52 K; za razne podpore šolskim društvom 148.236-18 K.

— Marijonetno gledališče igra v nedeljo dne 6. t. m. ob treh in pol šestih popoldne čarobno bajko v osmih slikah (šestih dejanjih): »Čarodejns gosli«.

— Mariborski mestni muzej. V Cankarjevi ulici v Mariboru se nahaja muzej, ki je last muzejskega društva in ga je ustanovil lansko leto umrlj zdravnik dr. Amandus Rak s pomočjo občine in mestne hranilnice. Muzej hrani polno zanimivih predmetov, vendar pa se zaradi pomanjkanja strokovnega vodstva ni mogel razvijati tako, kakor bi bilo pričakovati. Društvo je še v nemških rokah, upati pa je, da pride v kratkem v slovenske roke, ker se je vpisalo v društvo vse polno Slovencev. Slovenci imajo sicer svoje zgodovinsko društvo, ki je istotako nabiralo predmete za muzej, izdalo tudi 15 letnikov časopisa za zgodovino in narodopisje in ima veliko knjižnico, ki bi jo rado preuredilo v moderno študijsko knjižnico.

— Tečaj za ruske učitelje. Za ruske begunce-učitelje, ki so dovršili učiteljske, in ki želijo učiteljevati v Srbiji, je ustanovljen trimesečni tečaj za učenje srbskega jezika in za popolnitev usposobljenosti iz predmetov nacionalne skupine, ki se predavajo v narodnih šolah. Tečaj se bo ustanovil na beograjskem ženskem učiteljskišču. Predavalec bo: srbski jezik, narodna zgodovina, zemljepis, cerkveno in posvetno petje, šolska uprava in zakon o narodnih šolah. Služatelji bodo na svoje stroške obiskovali tečaj.

Naredba o povišanju stanarin.

„Uradni list deželne vlade za Slovenijo“ o dopustni povišbi najemnin. Poleg redne povišbe najemnine, dopustne v toliko, kolikor je dovoljevala naredba bivšega avstrijskega ministrstva za pravosodje in ministra za socialno skrbstvo z dne 26. oktobra 1918., državni zakonik 381, je počenši z dnem 1. februarja 1921. dopustna še nadaljnja izredna povišba, ki ne preseže pri stanovanjih 60%, pri trgovskih, obrtnih in drugih poslovnih prostorih 100% one najemnine, katere se je plačala ali bi se bila morala plačati dne 1. julija 1914. mora za podlago služiti sirova (brutto) najemnina s posrskimi pristojbinami, odštevisi avtonomne dajatve. Stanovanja ali pa stanovanjske dele, ki jih uporablja najemnik izključno le za poslovne prostore s tem, da izvršuje v njih trgovski ali obrtniške posle ali pa svobodni poklic odvetniški, notarski, zdravniški, zobnoteknični in podobno, je smatrati z ozirom na izredno dopustno povišbo najemnine za poslovne prostore. Povišba najemnine za stanovanjske dele (mesečno sobo) vsled gori omenjenih določil je prepovedana. S to naredbo, ki je veljavna za vse območje deželne vlade za Slovenijo, se izpreminjajo določila naredbe bivšega avstrijskega ministrstva za pravosodje in za socialne skrbstvo o varstvu najemnikov z dne 26. oktobra 1918., drž. zak. št. 381, in naredba celokupne deželne vlade za Slovenijo z dne 30. septembra 1919., št. 747 ur. l., v kolikor so njihova določila v nasprotju z določili nove naredbe. Nova naredba je stopila takoj v veljavo.

FRANK HELLER:

Prigode gospoda Collina.

Roman.

(Prevod iz švedščine. F. J.)

«Kenyon jo je preplašeno gledal. »Ali naj pošljem po zdravnika?« je vprašal. Morda stori tudi še kaj zanj... je hotel dostaviti, rekel pa ni nič več, ko se je spomnil na Lavertissove besede, da si je... preraz skoraj ves vrst ...

Miss Holten ga je zadržala z naglo kretnjo in s prestrašenim pogledom v naslanjač. Najprej bom ...

Stavka ni skončala, marveč prefrgala zavite in izvlekla bel papir. Z negotovim pogledom je končno prečitala pisanje. Barvilo je bilo rdečevioletno. Kakor kri, se ji je zdelo.

«Ljuba gospodična Holten,» je čitala. «K Vam gredo moje poslednje misli, ko se sedaj poslavljam od onečastnega življenja. To je moje slovo in moja zahvala.

Bili ste mi seconda primavera, druga pomlad. Oba krasna jesenska dneva, ko sem Vas spoznal, sta mi vrnila mojo mrtvo mladost... mladost, ko je svet še bil poln nade, ko sem še imel pravico živeti med ljudmi in ko sem se smel nadejati, da si

pridobim ljubezen dobre in čiste žene. Sprejmite mojo zadnjo zahvalo za to!

Kajti... Sigrid! (tako Te kličem in nič ne de, če si ob robu nepoznanega upam klicati Te tako, ne da bi Te vprašal za dovoljenje), čeprav ne veš tega, vendar je že dolgo, odkar nimam več pravice, da zrem svojemu bližnjemu v oči in da se potegujem za ljubezen dobre in nedolžne žene, žene, kakor si Ti, Sigrid. Moje življenje je bila vrsta neumnosti, za kon pravi, da vrsta zločinov in nočem se braniti proti temu nazivu. Ko sva se srečala, sem že padel pregloboko, da bi smel misliti nate in ko sem spoznal, kaj to pomeni, sem privikal razumel globino svojega ponižanja. Zato sem sklenil, kar izvršujem sedaj. Ko si se tako vesela in nedolžna podala v moje varstvo, sem vstreljal in začutil, da sem kakor oni, ki so ga izbacili iz raja. Kolikorkrat si mi pogledala v oči in kolikorkrat sem začul Tvoj veseli dekliski smeh, sem se zdržnil in pomislil: Če bi vedela, oh, če bi vedela... In včeraj, Sigrid, ko sem Te poljubil, je bil moj sklep storjen. Vsa moja duša je zažejala po Tebi! Toda ni se smelo zgoditi. Tvoje čistoče nisem hotel omadeževati s svojo sramoto. Brez tebe bi ne mogel dalje

živeti, pomislil sem pa, da bi me Ti morda ljubila in da bi potem nekega dne izvedela, kaj sem v resnici... varalica, sodno preganjan pustolovec in da je ucena celih smešnih tritisoč kron razpisana na mojo glavo... pri tej misli, Sigrid, se je uprla moja duša in rekel sem si: Ne, to se ne sme zgoditi nikdar! Dovolj dolgo sem živel!

Predno pograbim za pogubno orožje, se še enkrat poslavljam od Tebe, od Tvojega čistega, jasnega, nedolžnega devišstva. Zdravstvuj! Bogovi naj Te varujejo, pozabi, da si videla in nagovrcila moža, ki Te ni bil vreden in ki Te je vroče ljubil.

Filip Collin.

Z negotovimi očmi je čitala pismo do kraja, to pismo, v katerem jo je vsaka beseda zadela kakor žgoč udarec z bičem in hotela je baš vtakniti pismo zopet v zavitek, ko je zapazila še drug listič v njem. S tresočo roko ga je skušala izvleči in se neizmerno začudila, ko je prečitala naslov: »Gospodu Kenyonu«. Obrnila se je, da ga pokliče in ga baš videla, kako stopa po prstih proti naslanjaču s truplom. Onemela je gledala, kako potegne Kenyon z rezko in ježno kretnjo za zaveso in zdrnila se je, ko je zaslišala glasno robato irsko kletvico. »Gospod Ken-

yon...» je vskliknila z glasom, tresočim se v solzah, «...kako morete... v lice smrti...»

«Ali kaj!» se je zadržal Kenyon. «Kakšne šale pa so to? Ali se znate sami tako šaliti, ali pa Vam je gospod Collin pomagal, da me potegnete s to ekspedicijo?»

«Ne razumem Vas, odgovori gospodična Holten z ledenim zaničevanjem, »niti kaj mislite, niti kako si drznete tako govoriti z meo in še celo pred mrtvecem...»

«Mrtvecem!» vrešči Kenyon razdražen. «Tu imate svojega mrtveca!» In vrgele je poveznjeno truplo iz naslanjača kvišku. Zletelo je meter visoko po zraku in se prekopnilo z ubitimi »bunkli« pred noge gospodične Holtenove. Iz glave je škropil dež rdečih kapljic po tleh. Skoraj histerično je strmela v to truplo, na brezočno zleknjene ude in brezoblično glavo, potem pa je z rezkim vsklikom padla pred se na pisalo mizo in sunkoma ji je zavrel iz grla strašen, zadirčen smeh. Strašilo, maskera, napažena figura, navaden umetniški mannequin, čigar »glava« je napolnjena z rdečo oljnato barvo, ki lije v mastnem curku na parket...»

Mannequin, ...mannequin, ...torej to ni samomor, ampak... Zaripla jeze je skočila, vkljub temu je

pa začutila kakor olajšavo. Tako torej, samo norčeval se je z njeno čisto deviško ženskostjo! Torej jo je dobobra spoznal, ko je mislila, da ga je tako docela prevarila! Sam je priredil ves ta melodrama, preračunal vse efekte, ji vzbudil pekoče kesanje, jo mučil, jo ganil do solz in ji pripravil ta smešni in ponižujoči prizor...

«O, sovražim ga, zaničujem ga!» je kriknila in vrgla Kenyonu s histeričnim, rezkim smehom svoje pismo in ono drugo, naslovljeno nanj.

«Pismo za Vas, gospod Kenyon, berite ga vendar!» je hlastnila in Kenyon, ki je z umišljajočimi pogledi spremljal premene njene razburjenosti, je odprl pismo, ne da bi ga poprej ogledal. Toda po prvem pogledu nanj je skočil kakor tiger proti gospodični in zavpil: «Aha, sedaj se spominjam, zakaj se mi je ime tega Collina zdelo takoj tako znano! Ves dan se mi je zdelo, da sem ga že slišal! Pa saj ste imeli neko priporočilo, samo vprašal Vas nisem, od koga. Odgovorite!»

Začudena je strmela vanj in se potem spomnila:

«Priporočilo, da, od profesorja Pelotarda... to se pravi... jaz...» (Dalje prihodnih.)

Ljubljana, 4. februarja.

* **Imenovanja.** Šef odseka generalne direkcije neposrednih davkov, Hilarij Vodopivec, je imenovan za načelnika direkcijskega oddelka za Slovenijo, Hrvatsko, Banat, Bačko in Baranjo v činu načelnika drugega razreda. — Veterinarski asistent Josip Kunc v Novem mestu je imenovan za provizornega državnega žvinozdravnika v 10. činovnem razredu. — Sekundarij splošne bolnice v Mariboru, dr. Stanko Ruprecht, je imenovan za kirurškega asistenta istotam.

* **Premeščenje.** Josip Bajt, geometer pri evidenčnem uradu zemljinarskega katastra v Ljubljani I, je premeščen k evidenčnemu uradu v Brežicah.

* **Narodno gledališče v Ljubljani.** Z odlokom ministra za prosveto, sta Friderik Rukavina in Pavel Golia, poverjena z ravnateljskimi posli operne, oziroma dramskega gledališča v Ljubljani.

* **Imenovanja v finančni straži.** V območju delegacije ministrstva financ v Ljubljani, so imenovani: za respiciente finančne straže višji pazniki (naslovni respicienti) Ivan Dolinšek, Roman Dobnik, Anton Stropnik, Josip Ošina, Ivan Štor, Fran Conč in Karel Sluga; za višje paznike finančne stražnike pazniki (naslovni višji pazniki): Anton Zemljčič, Mihael Kocijančič, Friderik Belihar in Blaž Kovačič.

* **General Franchet d'Esperey na Kosovem.** »Politika« poroča iz Prištine 3. februarja: Včeraj je general Franchet d'Esperey odpotoval iz Skoplja s posebnim vlakom do postaje Obilič na Kosovem. Ljudstvo mu je povsod priredilo prisrčne ovacije. General je na avtomobilu obiskal vse važnejše točke na Kosovem. Ogledal si je tudi grobnico sultana Murata. Poveljnik kosovske divizije, polkovnik Josipović, je ob tej priliki predaval o pomenu kosovske bitke. V Prištini je prispeel general ob 16. uri. Mesto je bilo v zastavah in meščanstvo mu je priredilo banket, na katerem je poleg občinskih zastopnikov govoril tudi armijski poveljnik, general Milosavljević. General Franchet d'Esperey je odkril marmornato ploščo z napisom: »Francija — Srbiji, 1914—1918.« General se je vrnil skozi Skopje v Beograd.

* **IZ UPRAVNIŠTVA.** Ponatis našega romana »Prigode gospoda Colliana«, kolikor ga je izšlo še v lanskem letniku, je dotiskan. Onim, ki so ga zahtevali, ga pošljemo po pošti. Oglašajo se lahko še vsi novi naročniki, da jim postrežemo, dokler traja zaloga. Naročajte torej »Jutro«!

* **Neve pošne oblasti.** V ministrstvu za pošto in brzojav je bila te dni sestavljena posebna komisija v svrhu razdelitve cellega teritorija naše države na pošne oblasti, oziroma direkcije.

* **Kredit za mala stanovanja.** V ministrstvu za socialno politiko se razpravlja o predlogu za dovolitev kredita v znesku 500 milijonov dinarjev v svrhu gradnje malih stanovanj za revne sloje v celi kraljevini.

* **Kovani drobci v prometu.** Državne blagajne — prejemajo te dni večje množine novega kovanega drobniza in izdajajo ta denar davčnim in drugim državnim uradom, ki ga v kratkem spravijo v promet.

* **Novčanice po 80 kron.** Kakor se čuje, bi radi nekateri spekulanti zmedo občinstva glede falzifikatov po 20 dinarjev = 80 kron izrabili na ta način, da ponujajo zanje manjšo vrednost. Občinstvo naj nikar ne nasede takim spekulantom, ker lahko novčanice po 80 kron za polno vrednost zamenja pri podružnici Narodne banke v Ljubljani.

* **Fran Mally †.** Od srčne kapi zadet, je umrl sinoči g. Fran Mally, tovarnar in hišni posestnik na Sv. Petru cesti št. 34, splošno spoštovan in priljubljen mešan in dolgoletni občinski svetnik ljubljanski. Pokojnik je bil vedno vnet narodnjak, veliko je storil za Ciril-Metodovo družbo in je načeloval njeni šentpeterski podružnici skozi dolgo vrsto let. Enako je podpiral tudi vsa druga narodna in kulturna stremeljenja, posebno mu je bilo pri srcu tudi ljubljansko gledališče, ki se je večkrat moralo boriti z največjimi težavami. Pogreb bo v nedeljo ob pol 4. popoldne. Bodi obranjen pokojniku blag in trajen spomin!

* **Ljudsko štetje.** Stranke, ki še do danes niso prejele osebnih popisnic za ljudsko štetje, naj se takoj zglase na mestnem magistratu v posvetovalnici, da dobe osebnice popisnice ter eventualno tudi popisnice za živino. Osebe, ki bi ne bile popisane, bodo strogo kazno-

vane, kakor tudi stranke in hišni gospodarji, ki bi imeli na stanovanju osebe, ki niso popisane za ljudsko štetje — pa so bile v noči od 31. januarja na 1. februarja 1921. nastanjene v Ljubljani.

* **Ljubljanski israeliti.** V Ljubljani živijo izraelci so se pripojili zagrebški izraelski verski občini. Premembe v rodinskem stanu, t. j. porode, smrti in poroke, imajo prijavljati tukajšnjemu trgovcu Adolfu Loranu, kateri bo nekaj delagat verske občine v Zagrebu. Verska občina zagrebška pa bo skrbela za verske funkcije in za poduk v verouku.

* **Krajevna organizacija JDS v Spodnji Šiški** ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 6. februarja ob 10. uri popoldne v Čitalnici.

* **DEŽELNA ZVEZA KRANJSKIH OBRTNIH ZADRUŽ** v Ljubljani sklicuje 7. svečana ob 20. uri zvečer, obrtniški sestanek pri »Slonu« (v restavraciji) na Dunajski cesti.

* **Poroka.** Poročil se je gospod inženjer Igo Kraut, gozdni komisar v Kranju, z gospodično Tincio Jalen; hčerko lesnega trgovca gospoda Ivana Jalena v Ratečah na Gorenjskem.

* **Osebnostna zveza javnih nameščenecv** in upokojencev ima nedeljno sejo širšega odbora v soboto dne 5. t. m. ob 20. uri v običajnem lokalu. Poroča tudi poslanec profesor Reiser. Predsedstvo.

* **Podružnica Jugoslovanske Matice** v Strnišču priredi dne 6. t. m. ob pol 19. uri zabavni večer s sodelovanjem Wranglovih vojakov. Na sporedu so poleg šaloigre tudi ukrajinski, kavkaški in kozaki narodni plesi, ki jih izvajajo ruski vojaki.

* **Klub Soča** naznanja svojim članom in prijateljem, da predava v soboto dne 5. t. m. ob pol devetih zvečer v gostilni pri »Zlatorogu« g. Bodul o »Reki in Primorju«.

* **ITALIJANSKE OBLASTI IN PRAVICA.** Nedavno so razstrelili na višini Rafuta proti Panovcu italijanski vojaki štiri nerabne velike granate, čemur je sledila močna eksplozija. Razbitih je nebroj šip, ki stanejo tisoče lir. Ko so odšli oškodovanci k oblasti in vprašali kdo bo povrnil škodo, so dobili odgovor, naj primejo one, ki so povzročili eksplozijo.

* **SKUPŠČINA BEOGRAJSKEGA SOKOLA.** Dne 30. januarja se je vršila skupščina beogradskega Sokola, kateri so prisostvovali delegati ministrstva za socialno politiko, vojnega ministrstva, društva za zaščito dece itd. Z malimi spremembami je bil izbran stari odbor. Pokojni finančni minister Stojanović in pokojni vojvoda Mišić sta bila soglasno uvrščena v vrsto dobrotnikov Sokolskega društva v Beogradu. Nato se je sklenilo zidati Sokolski dom, za kar je potrebna vsota dva milijona dinarjev, ne računajoč oni material, ki bi se dobil brezplačno od raznih podjetij, opekarn itd.

* **Komunistično »Delo«.** Obenem z dosedanjim socialističnim glasilom »Lavoratore« je prešlo v komunistične roke tudi glasilo slovenskih socialistnih demokratov »Delo«, ki je danes izšlo prvokrat kot službeno »glasilo komunistične zveze Julijske Benetije«. Urednik lista je Ivan Regent.

* **Položaj na Reki.** Na dnevnem redu so sedaj na Reki spopadi med nacionalisti in avtomati. 2. febr. zvečer je prišlo na trgu Dante do prave borbe, pretepali so se z največjo vneto, ko je naenkrat eksplodirala ročna bomba. Predno so prihiti karabinerji, sta bili vrženi še dve bombi. Karabinerji so nato s puškami kopiti razgnali pretepače. Kdo je vrzel bombe se ni moglo ugotoviti. Danes, ko se vrše volitve novega župana, je pričakovati velikih nemirov.

* **Povišanje stanarin.** Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani objavlja, da se smejo stanarine vrhu sedaj po deželni vladi dovoljenih povškov po obstoječih navedbah povišati še za vse višje davke in doklade ter dalje za vse upravne in vzdrževalne stroške, kakor vsa hišna popravila. V kakem merilu je take večje stroške porazdeliti med najemnike, o tem dobi hišni posestniki potrebna pojasnila v društveni pisarni od 7. do 8. ure zvečer.

* **Popis avtomobilov.** Lastniki avtomobilov vseh vrst se pozivljajo, da naznani svoje avtomobile mestnemu vojaškemu uradu v Mestnem domu. Tozadevni razglas je nabit na mestni deski in pa po mestu.

* **Smrtna kosa.** V Cretu pri Celju je umrl posestnik in bivši tajnik celjske okoliške občine, Andrej Presker, v starosti 60 let.

* **Umrl je v Beogradu Mihajlo Stošić,** dolgoletni novinar in uradnik v beograjskem presbiroju.

* **Izgnan pustolovec.** Mariborska policija je izgnala madžarskega državljanca, Emila Knappa iz šopro-

nja, ki je postopal brez posla po mestu in se izdajal za pomorskega kapitana.

* **Legar v Medjimurju.** V Medjimurju se je pojavil legar. Zaradi tega je bil prepovedan tudi za dne 3. t. m. določeni sejm v Čakovcu. Potovanje v Medjimurje je dovoljeno le z zdravniškim spričevalom.

* **Nesreča na Ljubljani.** Dne 27. januarja je posestnik in mlinar Janez Burger iz Podpeči hotel na svojem čolnu prepeljati sedem oseb čez Ljubljano. Pri jezcu pa se je čoln prevrnil. Šest oseb je poskakalo iz čolna in se srečno rešilo, 19letna Burgerjeva hčerka Ana pa je izginila v vodi in utonila. Trupla do sedaj še niso našli.

* **sv. Prosvetno kulturno oddelene Sokola Vič** priredi v nedeljo dne 6. februarja 1921. v Sokolskem domu na Viču velik zabaven večer z mnogobrojnim zabavnim sporedom, med drugim predpustna burka: »Iz devete dežele«, ples, itd. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za člane 10 kron, za nečlane 15 kron. Odbor vladno vabi k obilni udeležbi.

* **Ponesrečen revolverski napad na carinskega uradnika v Mariboru.** V četrtek dne 3. t. m. ob pol 19. uri je neznan zločinec sedemkrat s samokresom ustrelil na carinskega uradnika Nepomuckega. Napad se je izvršil v bližini vile »Alvis«. Nepomuckega k sreči ni zadela niti ena krogla. Sumi se, da je napadalec identičen z nekim tihotapcem, ki je bil šele pred kratkim izpuščen iz zaporu. Policija in orožniki pridno poizvedujejo za njim.

* **Huda žena.** Alojzij Sušnik, sprevodnik Južne železnice iz Novega Vodmata je prišel v noči med 2. in 3. t. m. precej pozno domov, kar njegovi boljši polovici nikakor ni bilo po volji. Začelo se je prerekanje in huda ženica si je hotela na ta način ohladiti hudo jezo, da je udarila moža z železnim loncom po glavi, pri tem ga je pa prav resno poškodovala in sedaj gotovo preklinja svojo hudo jezo.

* **STEKEL PES.** Sedaj je ugotovljeno, da je pes, ki je v nedeljo povzročil toliko razburjenja, res bil stekel. Sinoči je žival poginila in obdukcija je dognala nedvomno steklinu. Pes je v nedeljo napadel 9 oseb, ki so se zgledale na mestnem fizikatu. Ženska, ki je bila do krvi obrizgana, neka Ana Završnik iz Fužin, je bila že drugi dan oddana v Pasteurjev zavod v Zagreb. Tja se je podal tudi g. Gjud ml. Glede ostalih 7 oseb je dognano, da jim ne preti nevarnost. Še vedno ni ugotovljeno, je li gre samo za enega ali za dva psa. Oblasti so zaslišale mnogo oseb, ki si v izpovedih nasprotujejo. Da je bil pes rjav, to vedo vsi, toda eni pravijo, da je imel belo liso (pes, ki je pri konjaču poginil, je imel belo liso), drugi pa so videli psa s črno liso. Zato ni izključeno, da gre za dva stekla psa. Medtem je dobila policija obvestilo, da se je v nedeljo pojavil na dvorišču otroške bolnice sumljiv pes. Skušali so ga ujeti, kar pa ni uspelo. Povoda za vznemirjenje ni, ker se stekel pes pač ne more ves teden skrivati. Smatrali se sme, da gre vendarle samo za eno steklo žival, ki pa je že poginila. Danes je bil nad Ljubljano in okolico proglašena najstrožji kontumak.

* **Sportne tekme:** Drsalna tekma na Bledu, ki je bila določena na 6. t. m. se odloži na 13. t. m., eventualno na drug ugodnejši termin. — Sankaška tekma za prvenstvo Jugoslavije in Slovenije se bo vršila v Bohinju dne 13. t. m. kot je bilo objavljeno v Sportu in smučarska tekma pa ob ugodnih razmerah dne 20. t. m. Vse sportnike, člane Sportne zveze, ki se nameravajo udeležiti gori omenjenih tekmovalnih prireditvev Sportne zveze v Bohinju aktivno ali samo kot gledalci in izletniki, vabimo, da se čimprej oglašajo v pisarni Sportne zveze, Ljubljana, Narodni dom, po izkaznici za polovično vožnjo tja in nazaj. — Članske izkaznice (kluba) je prinesli s seboj. — Na podlagi teh izkaznic kupijo udeleženci celo vozovnico do Bohinja, katere pa ne smejo oddati v Bohinjski Bistrici, temveč jo shraniti, ker velja ta karta obenem za povratek.

* **Veliki pustni korzo.** Začetek »Slavčeve« maskerade je ob osmih zvečer. Poleg godbe dravske divizijske oblasti svira še posebna kmečka godba. Prodaja vstopnic v trgovini g. L. Cerneta v Wolfovi ulici.

* **Veliki pustni korzo.** Vstopnice za »Slavčovo« maskrado se dobe v prodaji v trgovini g. L. Cerneta v Wolfovi ulici in na dan prireditve od 9. do 12. ure v dvorani hotela Union. Vstopnina za nečlane 30 K, za člane 20 K, toda le v predprodaji. Poselnih vabil se letos ne razpošilja, in je vstop splošen.

Gospodarstvo

Obdajanje privatnih nameščenecv.

Položaj privatnega nameščenca je isti, kakor državnega uradnika, kr se tiče prejemkov in izdatkov. Privatni nameščenec ima, kakor državni uradnik mesečno, stalno plačo, s katero mora sebe in svojo družino vzdrževati. Tudi se ne more trdit, da bi imel privatni uradnik vobče večje prejemke, kakor njegov kolega v državnih službi. V nekaterih trgovskih panogah so sicer nameščenci boljše plačani, v drugih pa zopet slabše. Glavna pa je, da je privatni nameščenec navezan samo na svojo plačo in da mora z njo kriti vse izdatke. Radi tega je nele opravičeno, ampak neobhodno potrebno, da plačajo privatni nameščenci ravno toliko davka, kakor državni uradniki.

Pri nas pa ni tako. Koncem prošle leta je tukajšnja delegacija ministrstva financ objavila, da morajo privatni nameščenci plačati dohodnino in plačarino za celih 5 mesecev naprej, tako da bi morali povprečno dati državi skoro poldrugomes. plačo. Ta davščina je radi tega tako visoka, ker za odmero plačarine se ne vzame osnovna plača, kakor je to pri državnih nameščenih, ampak se prištejejo k osnovni plači draginske doklade, ki so v resnici mnogo večje od prve. Pravilno in potrebno pa je, da se odmerijo davki za vse nameščence enako in sicer, da se vzame za podlago davek, ki ga plačuje državni uradnik.

Razen tega je treba vpoštevati tudi dejstvo, da plačajo privatni nameščenci v Sloveniji in Dalmaciji mnogo večje davke, nego v vseh ostalih pokrajinah naše kraljevine. Torej tudi iz načela izjednačenja davkov v celi državi se morajo davki, ki jih imajo plačati privatni nameščenci, znižati.

Danes so se začela v Beogradu posvetovanja Državnega gospodarskega sveta. Morda se bo dala zadeva tudi na tem zborovanju spraviti v pretres. Da se opozori finančno ministrstvo na krivico, ki se godi privatnim nameščenecem, je ljubljanska Trgovska in obrtniška zbornica poslala pred kratkim spomenico v Beograd, iz katere poenemno sledede:

Finančni zakon za leto 1920/21 določa, da morajo plačati nedržavni nameščenci, ako njihovi letošnji službeni prejemki znašajo več nego 30.000 K, poleg plačarine še 70% enotni državni prihodek in doklado za razne avtonomne fonde. Davčna bremena, ki so sedaj naložena nedržavnim nameščenecem, so dejansko ogromna. Ne sme se namreč prezehtati, da se doklade za avtonomne fonde vsako leto dvigajo in da znašajo n. pr. za leto 1920, za mesto Ljubljano 140%, Novo mesto 208%, Krško 377%, Radeče 235%, Kostanjevica 401%, Kranj 170%, Trzin 171% itd.

Da so davčna bremena, ki se nalagajo nedržavnim uslužbenecem res ogromna, se razvidi iz sledečega primera: Privatni uslužbenec, n. pr. samac v Celju, ki ima letno plačo z draginskimi dokladi vred 48.000 K, plača po sedanjih predpisih 13.655 K 66 vin. To je skoro ena tretjina celoletnih službenih prejemkov.

Kdor objektivno sodi, mora priznati, da gre tu finančna uprava odločno predaleč. Kakor položaj večine onih, ki žive od stalnih prejemkov, je tudi položaj zasebnih nameščenecv in uradnikov prav težaven. Tendenca zakonodajalca, ki je uvedel v stari Avstriji plačarino, je bila intenzivne obdajati višje službene dohodke, dočim službeni prejemki pod 6400 K niso bili zadeti po plačarini. Plače po 6400 K so bile pred vojno pri nas tudi po mestih zelo redke. Dandanes ta znesek kot celoletna plača skoraj več ne prihaja v poštev. Razmere v plačah so se docela izpremenile in nastaja potreba, da se zakon prilagodi novemu dejanskemu položaju. Obstoječa neskladnost davčne podlage s faktičnimi službenimi prejemki, ki so šli močno kvišku vsled devalvacije denarja in draginskih razmer, zadeva službojemalce direktno, indirektno pa tudi delodajalce, ker nekateri delodajalci plačujejo davke za svoje uslužbence. Zadnje čase pa se je položaj tudi za delodajalce neugodno izpremenil. Prvič so davčna bremena delodajalcev samih močno narasla. Na drugi strani se je položaj prav v takih podjetjih, ki zaposlujejo znatno število privatnih uradnikov, katere zadeva plačarina in dohodnina, vsled krize v industriji poslabšala.

Poudarimo, da je plačarina po naših informacijah samo v Sloveniji in Dalmaciji v veljavi. Finančna uprava je brezdvomno baš zategadelj uknila za državne uradnike plačarino tudi v Sloveniji. Mišljenje zbornice je, da sedaj ne gre pridržati baš za privatne nameščence v Sloveniji in Dalmaciji poseben davek plačarine. V očigled tem okoliščinah smatra trgovska in obrtniška zbornica za potrebno, da predlaga glede plačarine sledečo spremembo: Privatne nameščence se glede plačari-

ne izenači z državnimi nameščenecem, se ukini tudi zanje plačarina.

Ako finančna uprava ne bi hotela pristati na to spremembo, predlaga zbornica: Za davčno podlago plačarine je vzeti le temeljne plače, dočim M za obdajbo odpadele vseh vrst draginskih doklade, vstevši nabavne prispevke.

Ako se finančna uprava odloči za drugi predlog, je potrebno, da se za brani pobiranje katerekoli doklade na plačarino in se ukine zlasti tudi 70%ni državni prihodek. Istočasno pa je treba dvigniti prihodek davčne dolžnosti od 6400 K na 30.000 K.

— **Sajenje tobaka v Sloveniji.** Oglašji in prijave pole za sajenje tobaka v letu 1921. so že razposlani na občinske urade. Kultura tobaka je dovoljena le za glavarstva Crnomelj, Novo mesto in Krško, dalje okraje Konjice, Celje, Brežice, Ptui, Maribor, Gornja Radgona, Ljutomer ter končno za vse Prekmurje. Povsod drugod je sajenje zabranjeno. Pa tudi v navedenih okolišjih je sajenje vezano na poprejšnjo prijavo pri občinskem uradu ali pa pri bližnji postaji finančne straže. Na podlagi teh prijav se bodo izdale dozvole (licence). Sajenje brez licence je strogo prepovedano. S prijavi morajo kmetje pohiteti, ker je rok za prijavo nastavljen do 20. februarja. Prijave že prihajajo. Za vrgled navajamo občno St. Peter v Savinski dolini. Več posestnikov je priglasilo po 20.000 sadik, to je približno za 1 oralo zemlje. Povedati se mora, da je Uprava državnega monopola se odločila za tobačno kulturo v Sloveniji zato, da bo naš kmet imel iz te kulture redne in dobre dohodke; to pa mora dobiti le, ako sadi v primerini množini in ne po kakih par sto sadik. Da bi kdo sadil za lastno potrebo, tega se ne more dovoliti, ker državni monopol tega nikjer v celi kraljevini ne pripušta.

— **Komisija v Trbovljah dokončuje svoje delo.** Kakor čujemo, je vladna komisija, ki je imela nalogo ugotoviti izdatke in dohodke Trboveljske premogokopne družbe in na podlagi te ugotovitve staviti predlog, ali naj se povišajo cene premoga ali pa ne, že skoro pri koncu s svojim delom. Pregledala je vse knjige, ki se vodijo v posameznih revirjih, treba bi bilo sedaj še dobiti glavne knjige z Dunaja. — Po dosedanjih ugotovitvah prevladuje mnenje, da ne bo treba povišati cen premogu; v najneugodnejšem slučaju pa bo morebiten povišek le neznamen. Izdatki družbe, ki so nastali vsled povišanih delavskih mezd so približno 7 milijonov kron mesečno večji, nego pred stavko. V Zagorju se producira še vedno manj premoga nego pred stavko, v drugih revirjih pa se obratuje prilično tako kakor poprej. Povišek produkcije se žal ni nikjer dosegel.

Borza 4. februarja

Borze. Radi snega je zveza z Dunajem popolnoma pretrgana. Zato so izostala vsa borzna poročila z Dunaja, Berlina, Caruha in Prage.

Zagreb. Borza je bila danes nekoliko bolj čvrsta, vendar pa se promet kljub temu ni razvil. Devize: Berlin 236 do 239, Milan 528, London 565 do 570, Newyork 146 do 147, Pariz 1025, Svica 2350, Dunaj 21,35 do 21,45, Praga 186 do 187. Valute: dolar 141 do 141,75, avstr. krone 24,25 do 24,50, rublji 60 do 65, češke krone 170 do 175, franki 970 do 975, napoleondori 470 do 471, marke 230 do 232, leji 192 do 202, švicarski franki 2275, ital. lire 513.

	denar	blago
Banka za Primorje	1070	
Trg. obrt. banka	370	380
Banka Brod na Savi	270	275
Jadranska banka	1750	
Narodna banka	640	630
Hrv. eskomptna	1490	1500
Slavonia	1225	1340
Narodna šumska ind.	750	770
Srpska banka	725	780
Pojedelska banka	105	105
Eksploatacija drva	1550	
Jugoslavenska banka	560	565
Ljubljanska kred. banka	905	945
Prædionia	9175	9250
Gutman	1475	
Nasička ind. drva	815	820
Rečka pučka	460	465
Goranin	780	800
Dubrovačko parobr. dr.	6100	

Vremensko poročilo.

Ljubljana 305 m nad morjem

D	n	Čas opazovanja	Temperatura v sonu	Temperatura v senci	Temperatura v višini	Veljavni	Nabo	Prijava
4. febr.	7. uri	731-7	0-5	sl. sev. sp.	oblačno			
4. febr.	14. uri	720-4	2-3	slab jecur.	del. obl.			
4. febr.	21. uri	730-2	1-9	"	"			

Srednja večerajša temperatura t², normalna -1-3
Vremenska napoved: sev. vreme, sneg
Solnce vzhaja ob 7:20 zahaja ob 17:05

Konzorcij »Jutra«
Odgovorni urednik Vit. E. Hefenc.

Riz, sveča, vino, prazne sode nudi
najceneje Fr. Siro, Kranj. 251 30-16

Rezanje drv z motorno žago L. Heršič,
Ahaoljeva c. 10. (Tramvajeka
postaja: Sv. Petra cerkev.) 294 3-2

Krasno posestvo

na Gorenjskem, blizu mesta ob glavni cesti,
za gostilno ali trgovino, kmetijstvo in živino-
rejo, z vsem potrebnim, se ugodno proda.
Vse podatke da Anon. inf. zavod DRAGO
BESELAJ, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

Kupi se 10.000 prostornih metrov prvovrstnih bukovih drv

Ponudbe z navedbo cene franko vagon imo-
noma navedene oddajne postaje in dobav-
nega roka je vpisati do 15. t. m. na naslov
„Vodstvo za preskrbo drv v Ljub-
ljani“, Turjaški trg št. 1. 312 2-1

Blagajničarka

za hotelsko restavracijo, izurjena, z večlet-
nim izkušenjem, kakor tudi 2-1

vajenec (Piccolo)

iz dobre hiše, se išče takoj. Naslov v
upravnstvu „Jutra“.

Avto-omnibus

karoserija lepo ohranjena, za
20 oseb

se proda.

Več v upravi „Jutra“. 318 2-1

ERJAVEC & TURK

trgovina z železnino

„pri Zlati lopati“
(prej Hamerschmidt)

Ljubljana, Valvazorjev trg št. 7

nasproti križevniški cerkvi. 28-21

Remington pisalne stroje

popravlja 302 2-2

strokovnjak-specialist

v petek in soboto.

Prijave sprejema Glavna zaloga Remington

pisalnih strojev trdika K. A. Kregar,

Sv. Petra cesta 21. Telefon 444.

ČEVLI

na debelo in na drobno, vse vrste moški,
ženski in otroški, delavski kakor tudi naj-
finjši vseh vrst po najnižjih dnevnikih
cenah se dobijo pri znani trdiki

ALEKSANDER OBLAT,

Ljubljana, Sv. Petra cesta 28.

Tudi se pošilja po povzetju po vsem kraljestvu.

„Gazela“ - milo

konsumne in cerkvene sveče,
lekarhiški vosek, kadilo itd.

nudi najceneje 272 3-3

Prva jugoslovanska milarina in svečarna

(prej Pavel Seemann)

Ljubljana-Vič.

Velika registrirna blagajna

(National-Cash) z električnim in ročnim po-
gonom in štirimi predali ter dobro ohran-
jena blagajna wertheimerica št. 3

naprodaj.

Naslov v upravi „Jutra“. 297 2-2

Posebna obvestila se ne bodo izdala.

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem,
da je naš srčno ljubljeni soprog, pred. bri oče, stari oče, tast in stric, gospod

Fran Mally

trgovec in posestnik, občinski svetnik ljubljanski, upravni
svetnik Ljubljanske kreditne banke itd.

v četrtak, dne 3. februarja, ob 1/2 6. uri zvečer po kratki bolezni, previden

s tolažili sv. vero, mirno preminul.

Pogreb nepoznanega pokojnika bo v nedeljo, dne 6. t. m. ob

1/2 4. uri popoldne iz hiše žalosti Sv. Petra cesta št. 34 na po-

kopališče k Sv. Kristofu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 7. t. m., ob 8. uri

zjutraj v farni cerkvi Sv. Petra v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 4. februarja 1921. 314

Antonija Maly, soproga.

Vida Bärsoh, roj. Maly, Danica, Vera, Mara, hčere.

Louis Bärsoh, zet. Vidka Bärsoh, vnukinja.

Mestni pooblaščenec v Ljubljani.

V najem se vzame večje posestvo,
oziroma kupi, in
sicer najraje v radovljiškem, novomeškem
ali črnomaljskem okraju. Tudi z vsem in-
ventarjem. Ponudbe pod „Posestvo“ na
upravo „Jutra“. 305 2-2

Išče se v prometnem kraju pri fari, trgu ali mestu trgovina z gostilno

ali brez nje, ali za to sposobni prostori

za nakup ali v najem.

Cenjene ponudbe na upravo „Jutra“ pod

„Rozno 49“. 254 3-8

Puch - avto

9/23 H. P.

za štiri osebe, za takojšnjo vožnjo

pripravljen

se prodaja.

Naslov pove uprava „Jutra“. 291 5-3

Na debelo! 565 13 Na drobno!

Trgovina z železnino

Breznik & Fritsch

Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 1

prilaga svojo izredno bogato

zalogo različnega železnega

blaga po nizkih cenah!

Točna in solidna postrežba!

Imam na zalogi več sto hektolitrov izbornega

rdečega dolenjca

313 leta 1920. a K 19— za 1 liter. 3-1

MILKO JESIH

veletrgovina vina, Rudnik-Ljubljana.

Gramofone, plošče, godbene avtomate,

igle, peresa, posamezne dele

edino pri trdiki 562 48-9

A. RASBERGER

Ljubljana, Sodna ulica 5.

Mehanična delavnica za vsa popravila in druge precizne mehanike.

Jadranska montanska družba

Brzjavil: „Montana“. d. z o. z. Telefon št. 9.

Ljubljana, Zvonarska ulica 5 (J)

Prodaja in kupuje

na debelo: Import. 22 36-23

Zadružna banka, Maribor, Gosposka ulica 20

Centrala: Split.

Podružnice: Maribor, Zagreb, Novi Sad.

Delniška glavica K 50.000.000.—

Od finanč. minist. pooblaščen za nakup in prodajo deviz in valut kakor tudi za izdajo uverenja

Trgovske zveze v vseh krajih Jugoslavije in inozemstva

Bankovni, blagovni in borzni oddelki

Menjalnica

Vloge na hranilne knjižice obrestuje s 4 1/4 %

311 3-1

Posestvo

ob kvarnerskem obrežju

s petimi vilami in 20.000 m²

zemljišča 252 5-5

se takoj po ugodni ceni prodaja.

Naslov v upravi „Jutra“.

Građbeno podjetje

ing. Dukić in drug

Ljubljana, Resljeva cesta 9

se priporoča za vsa v to

stroko spadajoča dela.

416 20-14

št. 2481.

r. XXII.

Razglas.

317

Iz okolice je prišel v mesto srednje-velik stekel pes, svetlorjave barve
in z belimi lisami po vratu. Ogrizel je več oseb in psor. Istočasno se je
pojavi v mestu neki drug rjav pes s temnimi lisami po hrbtu in plečih,
ki je tudi napadal ljudi.

Da se zabrani razširjenje stekline, odreja mestni magistrat na podlagi

§ 2., 41. in 42. zak. o živ. kužnih boleznih

poostren pasji kontumac

in sicer takole:

1.) Psi v področju mestne občine morajo nositi nagobčnike, ki zabra-

njujejo grizenje in poleg tega jih je voditi na vrvi.

2.) Strogo je prepovedano psa jemati v javne prostore (gostilne, ka-

varne itd.).

3.) Psi varuhi morajo biti priklenjeni na takih krajih, kjer ne morejo

tuji psi do njih.

4.) Vsakdo mora svojega psa, ki je prišel v dotik s steklimi ali

stekline sumljivimi psi, ali če zapazi na njem znake kakšnega sumljivega

obolenja, oddati konjaču, ali pa ga tako zavarovati, da ni nevaren za

okolico. Tudi mora slučaj takoj naznani magistratu.

5.) Dokler traja pasji kontumac, je strogo prepovedano odpravljati pse

brez posebnega dovoljenja magistratovega iz okoliša, v katerem je kontumac

razglašen.

6.) Vsi psi, proti tem predpisom zaloteni, se bodo pobili, lastniki pa

kazensko zasledovali.

Razglas stopi v veljavo z dnem razglasitve.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 4. februarja 1921.

585 26-15

Rudolf Pevec.

trgovec v Mozirju

naznanjam, da sem otvoril svojo podružnico v Beški v Sremu v

blizini Beograda in Novoga sada ter bom mogel najkulantneje ter

po najnižji dnevni ceni postreči vso Slovenijo s pšenico, koruzo, ječme-

nom, ovsem, vsakovrstno moko, slanino, mastjo, svinjama, s

karlovačkim in banatskim vinom. Naročila naj se pošiljajo naravnost

na trdiko Rudolf Pevec v Beški v Sremu. — Brzjavil: Pevec,

Beška-Srem.

Nakupoval bom direktno od kmetov ter bom mogel konkurirati z

vsko drugo trdiko. Obenem se bodo tamkaj prodajale denke, les in

drogi. Slovencem se bodo brezplačno dajale eventualne informacije.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

312 2-1

Rudolf Pevec.

trgovec v Mozirju

naznanjam, da sem otvoril svojo podružnico v Beški v Sremu v

blizini Beograda in Novoga sada ter bom mogel najkulantneje ter

po najnižji dnevni ceni postreči vso Slovenijo s pšenico, koruzo, ječme-

nom, ovsem, vsakovrstno moko, slanino, mastjo, svinjama, s

karlovačkim in banatskim vinom. Naročila naj se pošiljajo naravnost

na trdiko Rudolf Pevec v Beški v Sremu. — Brzjavil: Pevec,

Beška-Srem.

Nakupoval bom direktno od kmetov ter bom mogel konkurirati z

vsko drugo trdiko. Obenem se bodo tamkaj prodajale denke, les in

drogi. Slovencem se bodo brezplačno dajale eventualne informacije.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

312 2-1

Rudolf Pevec.

trgovec v Mozirju

naznanjam, da sem otvoril svojo podružnico v Beški v Sremu v

blizini Beograda in Novoga sada ter bom mogel najkulantneje ter

po najnižji dnevni ceni postreči vso Slovenijo s pšenico, koruzo, ječme-

nom, ovsem, vsakovrstno moko, slanino, mastjo, svinjama, s

karlovačkim in banatskim vinom. Naročila naj se pošiljajo naravnost

na trdiko Rudolf Pevec v Beški v Sremu. — Brzjavil: Pevec,

Beška-Srem.

Nakupoval bom direktno od kmetov ter bom mogel konkurirati z

vsko drugo trdiko. Obenem se bodo tamkaj prodajale denke, les in

drogi. Slovencem se bodo brezplačno dajale eventualne informacije.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

312 2-1

Rudolf Pevec.

trgovec v Mozirju

naznanjam, da sem otvoril svojo podružnico v Beški v Sremu v

blizini Beograda in Novoga sada ter bom mogel najkulantneje ter

po najnižji dnevni ceni postreči vso Slovenijo s pšenico, koruzo, ječme-

nom, ovsem, vsakovrstno moko, slanino, mastjo, svinjama, s

karlovačkim in banatskim vinom. Naročila naj se pošiljajo naravnost

na trdiko Rudolf Pevec v Beški v Sremu. — Brzjavil: Pevec,

Beška-Srem.

Nakupoval bom direktno od kmetov ter bom mogel konkurirati z

vsko drugo trdiko. Obenem se bodo tamkaj prodajale denke, les in

drogi. Slovencem se bodo brezplačno dajale eventualne informacije.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

312 2-1

Rudolf Pevec.

trgovec v Mozirju

naznanjam, da sem otvoril svojo podružnico v Beški v Sremu v

blizini Beograda in Novoga sada ter bom mogel najkulantneje ter

po najnižji dnevni ceni postreči vso Slovenijo s pšenico, koruzo, ječme-

nom, ovsem, vsakovrstno moko, slanino, mastjo, svinjama, s

karlovačkim in banatskim vinom. Naročila naj se pošiljajo naravnost

na trdiko Rudolf Pevec v Beški v Sremu. — Brzjavil: Pevec,

Beška-Srem.

Nakupoval bom direktno od kmetov ter bom mogel konkurirati z

vsko drugo trdiko. Obenem se bodo tamkaj prodajale denke, les in

drogi. Slovencem se bodo brezplačno dajale eventualne informacije.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

312 2-1

Rudolf Pevec.

trgovec v Mozirju

naznanjam, da sem otvoril svojo podružnico v Beški v Sremu v

blizini Beograda in Novoga sada ter bom mogel najkulantneje ter

po najnižji dnevni ceni postreči vso Slovenijo s pšenico, koruzo, ječme-

nom, ovsem, vsakovrstno moko, slanino, mastjo, svinjama, s

karlovačkim in banatskim vinom. Naročila naj se pošiljajo naravnost

na trdiko Rudolf Pevec v Beški v Sremu. — Brzjavil: Pevec,

Beška-Srem.

Nakupoval bom direktno od kmetov ter bom mogel konkurirati z

vsko drugo trdiko. Obenem se bodo tamkaj prodajale denke, les in

drogi. Slovencem se bodo brezplačno dajale eventualne informacije.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

312 2-1

Rudolf Pevec.

trgovec v Mozirju

naznanjam, da sem otvoril svojo podružnico v Beški v Sremu v

blizini Beograda in Novoga sada ter bom mogel najkulantneje ter

po najnižji dnevni ceni postreči vso Slovenijo s pšenico, koruzo, ječme-

nom, ovsem, vsakovrstno moko, slanino, mastjo, svinjama, s

karlovačkim in banatskim vinom. Naročila naj se pošiljajo naravnost

na trdiko Rudolf Pevec v Beški v Sremu. — Brzjavil: Pevec,

Beška-Srem.

Nakupoval bom direktno od kmetov ter bom mogel konkurirati z

vsko drugo trdiko. Obenem se bodo tamkaj prodajale denke, les in

drogi. Slovencem se bodo brezplačno dajale eventualne informacije.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

312 2-1

Rudolf Pevec.

trgovec v Mozirju

naznanjam, da sem otvoril svojo podružnico v Beški v Sremu v

blizini Beograda in Novoga sada ter bom mogel najkulantneje ter

po najnižji dnevni ceni postreči vso Slovenijo s pšenico, koruzo, ječme-